

Porvoon kansallinen kaupunkipuisto

Vuosikertomus 2021

Sisältö

1 Vuosikertomus.....	2
2 Tutkimustyö	3
3 Kaavoitus.....	3
4 Hankkeet	5
Hamarin reitti – Hammars leden lähiulkoilureitti	5
Historiallisten näköalapaikkojen kunnostus	7
5 Virkistysalueiden rakentaminen ja kunnostus	8
6 Osallistaminen ja vuosipäivät	11
7 Viestintä.....	12
8 Matkailu ja markkinointi	13
9 Tulevaa kehittämistä ja toimintaa	14
10 Yhteistyö muiden kansallisten kaupunkipuistojen kanssa	15

1 Vuosikertomus

Porvoon kansallisen kaupunkipuiston vuosikertomuksessa tuodaan esille, miten Porvoon kaupunki on kehittänyt kansallista kaupunkipuistoa viimeisen vuoden aikana. Kertomus laaditaan loka-marraskuussa.

Kansallisen kaupunkipuiston kehittämiseen kuuluvat alueen tunnetuksi tekeminen, julkinen keskustelu ajankohtaisista rakentamisen ja hoidon kohteista sekä alueella tapahtuva viheralueiden ja puistojen rakentaminen, kunnostus ja hoitotyö. Vuosikertomuksessa esitellään myös aluetta koskeva suunnittelu ja tutkimus sekä yleisötyöhön liittyvät toiminnot kuten kuntalaisten osallistaminen, vuosipäivien vietto, viestintä, matkailu ja markkinointi.

Kaupungin lisäksi monet yksityiset toimijat ja järjestöt järjestävät kansallisen kaupunkipuiston alueella palveluita, toimintaa ja tapahtumia. Tässä vuosikertomuksessa esitellään kuitenkin vain kaupungin toimenpiteitä alueella ja sitä, miten kaupunki luo puitteita alueen käytölle. Lopuksi kerrotaan, miten Suomen kansallisten kaupunkipuistojen verkosto on yhdessä rakentanut näkyvyyttä alueilleen.

Hoito- ja käyttösuunnitelma ohjaa toimintaa

Tärkein koko aluetta koskeva suunnitelma on lakisääteinen hoito- ja käyttösuunnitelma. Porvoon kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelma laadittiin laajassa vuorovaikutuksessa maanomistajien ja kuntalaisten kanssa. Suunnitelma hyväksyttiin Porvoon kaupunginvaltuustossa ja ympäristöministeriössä vuonna 2019. Hoito- ja käyttösuunnitelma on nähtävillä Porvoon kaupungin internetpalvelussa kansallisen kaupunkipuiston sivustolla: <https://www.porvoo.fi/porvoon-kansallisen-kaupunkipuiston-hoito-ja-kayttosuunnitelma>

Poikkeuksellinen vuosi ympäristöministeriön avustuksen ansiosta

Ympäristöministeriö myönsi vuonna 2020 avustuksia kansallisten kaupunkipuistojen kunnostus- ja kehittämishankkeisiin vuodelle 2021 yhteensä 2,78 miljoonaa euroa. Avustusta saivat kaikki kymmenen kansallista kaupunkipuistoa yhteensä 22 hankkeeseen. Porvoo sai avustuksia kahteen hankkeeseen yhteensä noin 650 000 euroa.

2 Tutkimustyö

Energiatehokasta kaupunkivalaistusta

Posintra ja Porvoon kaupunki osallistuivat 3-vuotiseen kansainväliseen EU-rahoitteiseen LUCIA-hankkeeseen. LUCIA-hanke tuotti uusinta tietoa kaupunkivalaistuksen energiatehokkaista ratkaisuista Itämeren piirissä. Porvoossa toteutettiin hankkeen tuloksena pilottihanke, älykkäästi valaistu kevyenliikenteen väylä Länsirantaan. Tietoa LUCIA-hankkeesta ja Länsirannan viheralueiden rakentamisesta on sivulla www.porvoo.fi/porvoon-lansirannan-rakentaminen.

3 Kaavoitus

Yleiskaava

Porvoon keskeisten alueiden osayleiskaavan uudistaminen on selvitysvaiheessa. Kansallinen kaupunkipuisto sijaitsee alueen keskellä ja sisältää tärkeitä virkistysalueita, historiallisten ominaispiirteiden vuoksi arvokkainta kaupunkimiljöötä sekä monimuotoisen luonnon vuoksi arvokkaimpia luonnonsuojelualueita. Yleiskaavaan liittyvistä selvityksistä saadaan ajankohtaista tietoa myös kansalliseen kaupunkipuistoon kuuluvista alueista, luonnosta ja kulttuuriperintökohteista. Selvitykset tullaan julkaisemaan kaupungin internetpalvelussa, kun ne valmistuvat.

Asemakaavat

Keskustassa on käynnissä viisi asemakaavatyötä, joiden alueesta osa kuuluu Porvoon kansalliseen kaupunkipuistoon: Porvoon puistokatu, Näsin kartano ja hautausmaa, Asemanseutu, Länsiranta eteläiset alueet, Valtimotalo ja Kokkonniemen liikuntakeskus. Kansallista kaupunkipuistoa sivuavat asemakaavat: Porvoon tori, Vanha Strömborgska, Porvoon tori, Meritulli ja Suistohalli, Länsirannalla

Puukortteli sekä Edelfeltinranta. Empirekaupunkiin liittyvät selvitys- ja kehitystyö liittyy kansalliseen kaupunkipuistoon, sillä itäinen jokiranta, Runebergin puisto ja muutama kortteli kuuluvat kansalliseen kaupunkipuistoon.

Karttanäkymä Vuoden 2021 kaavoituskatsauksesta kaupungin verkkoselainpohjaisessa karttapalvelussa. Käynnissä olevien kaavojen alueet on rajattu sinisellä ja kansallinen kaupunkipuisto harmaalla.

Läntisen Mannerheiminväylän kehittäminen Puistokaduksi sivuaa kansallista kaupunkipuistoa hautausmaan kohdalla ja Mannerheiminkadun sillalla. Porvoon puistokadun kaavarungon jatko-työstäminen alkoi vuonna 2020. Aluekehityksen käynnistänyt asemakaava Liityntäpysäköinti ja ABC etenee jo hyväksyttäväksi. Muut kaavatyöt tulevat jatkumaan usean vuoden ajan.

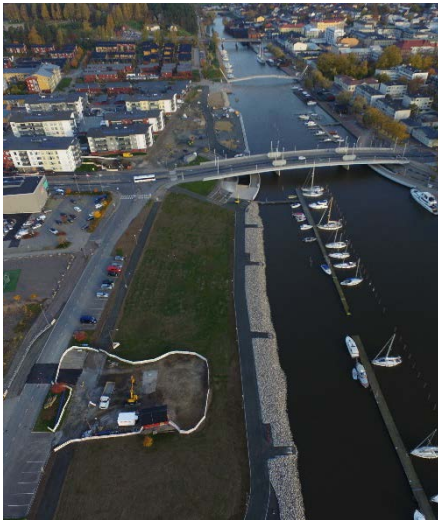
Näsin kartano ja Näsin hautausmaa kaava-alueella sijaitsevat kulttuurihistoriallisesti merkittävä Näsin hautausmaa, siunauskappeli, Näsin kartano sekä Näsin puistometsä ja Honkala. Kaavassa tutkitaan hautausmaan laajenemista ja rakennusten sijoittamista Läntisen Mannerheiminkadun varteen. Näsin kartanon osalta tutkitaan miljöön säilyttämistä ja tulevaa käyttötarkoitusta sekä lisärakentamisen mahdollisuuksia. Honkalan 1900-luvun alussa rakennettu, kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus ja vanhan puistometsän alue on tarkoitus säilyttää. Näsinmäentien korvaavalle kadulle etsitään maisemaan sopiva linjaa. Sen liittymä sijoitetaan Maunu Eerikinpojan kadun päätteen kohdalle Läntisen Mannerheiminkadun varteen. Krematoriokappelin sijoitusta hautausmaa-alueelle tutkitaan ja rakennettavan korttelin rajautumista Näsin kartanon pihapiiriin selvitetään.

Asemanseutu kaavatyö on aloitusvaiheessa. Osalle vanhaa rautatieasema-aluetta on aiemmin laadittu suojelukaava. Asemakaavaa laajennetaan Vanhan Hämeenlinnantien ja Johannisbergintien alueelle ja samalla päivitetään vanha asemakaava. Tavoitteena on suojeluarvojen turvaaminen ja toisaalta alueen kehittäminen yritystoimintaan. Asemanseutu on avaus Hattulanrannan laajemmalle kaupunginosalle. Hankkeeseen liittyy Johannisbergintien ja Ratakadun liikennejärjestelyjen uusiminen ja Mätäjärven kaatopaikan suojausratkaisuun liittyvä hulevesien hallinta.

Länsiranta, eteläiset alueet kaavatyö on aloitusvaiheessa. Voittajantien ja Kultalistankadun eteläpuolelle tutkitaan keskusta-asumiseen soveltuvaa rakentamista. Asemakaavamuutosta valmistellaan vaihtoehtoisilla rakennemalleilla.

Valtimotalo sijaitsee Vanhassa Porvoossa. Rakennus on jyhkeä vanha pankkitalo vuodelta 1912. Se toimi pitkään kaupungin virastokäytössä ja on nyt myyty hotellikäyttöön. Kiinteistön asemakaava on tarpeen ajantasaistaa vastaamaan muuttuvaa käyttötarkoitusta. Kaavamuutoksessa selvitetään myös uuden hotellisiiven rakentamista Vuorikadun varrelle.

Kokonniemen liikuntakeskus on aloitusvaiheessa. Alueelle tutkitaan nykyistä monipuolisempaa ja laajempaa urheilutoimintojen keskittymää. Asemakaavan muuttaminen käynnistyy liikuntakeskuksen kiinteistö- ja konseptikehityssuunnitelman valmistuttua.

Länsirannalla suunnitellaan kansalliseen kaupunkipuistoon rajautuvia kortteleita. Porvoon kaupunki käynnisti puukorttelin rakentamisen seminaarilla ja tarjouskilpailulla, jolla haettiin yhteistyömallia ja kumppania toteutukseen. Puukortteliseminaariin 20.9.2018 osallistui yli 30 puurakentamisen parissa työskentelevää. Puukorttelihankkeen kilpailun ratkesi toukokuussa 2019. Paras oli TILA Group Oy:n työryhmän tarjous. Sen arkkitehtisuunnittelusta on vastannut OOPEAA, Office for Peripheral Architecture, arkkitehti Anssi Lassila. Puukorttelin asemakaavoitus käynnistettiin tarjouksen tekijäryhmän kanssa. Korttelin kokoisen puukerrostalohankkeen asemakaava on nyt edennyt ehdotusvaiheeseen.

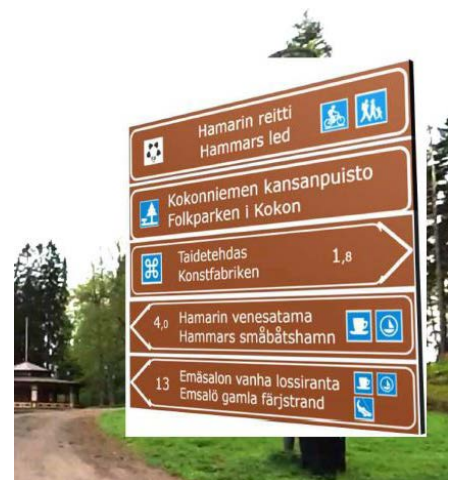
Kopterikuva LUCIA-käytävästä Länsirannalla.

4 Hankkeet

Hamarin reitti – Hammars leden lähiulkoilureitti

Lähiulkoilureitti Porvoon Länsiranta – Emäsalon Pohjoiskärki on 14 km pitkä. Reitistä on 7 km Kansallisen kaupunkipuiston alueella: Länsirannan kävelysilta – Länsiranta, Aleksinpuisto – Taidetehtaan Rantapuisto -joen varsi – Kokonniemen kansanpuisto (Kokonniemi) – Uddaksentie – Hamarin ranta – Metsäpolku – Haavikkopolku – Telegrafbergetin luonnonsuojelualueen reunapolku – Haikkoontie. Reitti jatkuu lähivirkistysalueilla 7n km: Haikkoontie – Tolkkistentie – ”Tanssisaarentie” – Kuggen - Emäsalon silta – Emäsalon pohjoiskärki.

Ympäristöministeriö myönsi kuntateknikalle ja liikuntapalvelulle Kansallinen kaupunkipuisto kunnostus ja kehittämisavustusta 465 620 € Hamarin reitin toteutukseen KKP-alueella. ELY-keskus myönsi 150.000 € valtionavustusta viheralueilla toteutetuille osille. Hankkeen arvioitu kokonaisbudjetti on 2 435 620 €.

Reitti on pyöräilyyn soveltuva yhtenäinen käytävä, joka ulottuu keskustasta Emäsalon kärkeen. Se on pääosin kunnostettu vanhoista poluista. Örnshamin kohdalla rakennettiin jyrkkään maastoon

kaksi uutta käytäväosuutta. Reitti on merkitty opastein maastoon ja sen varren kohteista on koottu tietoja kansallisen kaupunkipuiston internetsivuille. Reitti on valaistu ja sen varustusta on parannettu. Bäckas-rantaan sekä Örnhamn-rantaan on rakennettu levähdys- ja hiiligrillipaikka, joissa on penkkejä sekä piknik-pöydät. Reitille on tuotu 18 uutta penkkiä ja 7 KKP-graniittipenkkiä sekä roska-astioita. Hamarissa on tehty maisemanhoitoa ja niitetty ruovikkoa, jotta reitiltä on saatu näkymiä merelle. Tornikallion kallioita korostamaan on asennettu kohdevalot. Hamarin sataman ravintolan kanssa neuvotellaan mahdollisuudesta rakentaa wc-rakennus yleiseen käyttöön.

Opastesuunnitelma Hamarin Reitin varrelle löytyy kansallisen kaupunkipuiston internetsivuilta, <https://www.porvoo.fi/porvoo-kansallinen-kaupunkipuisto>

1. Taidetehdas (turisti-info), <https://www.taidetehdas.fi/> / <https://www.porvoo.fi/>
2. Vileniuksen telakka, <https://www.porvoo.fi/wileniuksen-telakka> Joen varsi veneineen (vierasvenelaituri)
3. Kokonniemen laskettelukeskus, alamäkipyöräily, kahvio, vuokraamo, <https://kon.ski/fi/?noredir=1>
4. Kuntoportaat, <https://www.porvoo.fi/kokonniemen-kuntoportaat> Näköalapaikka kokonniemen mäen päällä
5. Kokonniemen "onkiranta"
6. Kokonniemen kansanpuisto, paviljonki, grillipaikat, <https://www.porvoo.fi/kokonniemen-kansanpuisto>
7. Kokonniemen leirintäalue, <https://www.camping.fi/kohdesivu.asp?sua=5&lang=1&s=136>
8. Kokonniemen liikuntakeskus, Kokonniemen ulkokuntoilupaiikka, <https://www.porvoo.fi/ulkoliikunta#muut-ulkokuntoilupaiikat>, Kokonniemen maauimala, <https://www.porvoo.fi/kokonniemen-maaumala> , jäähallit, salibandyhalli, kokonhalli, ratsutalli, jalkapallokentät, beach volleyballkentät, jalkapallohalli, skeittipuisto
9. Kahluuranta
10. Tornbergetin näköalapaikka
11. Hamarin urheilukenttä <https://www.porvoo.fi/ulkoliikunta#nurmikentat>, Peipon koulun lähiliikuntapaikka, Gammelbackan puropuisto, <https://fi-fi.facebook.com/pages/category/Community/Gammelbackan-puro-918350478226376/>
12. Hamarin Seo (kahvila), <https://www.facebook.com/Hamarin-SeoHammars-SEo-289306184197/>, Hamarin ranta (sahasarten historia), <https://www.porvoo.fi/hamarin-satama-1#6041f9fa> , Hamarin kylä (laivanrakennuksen historia)
13. Telegrafbergetin näköalapaikka, Telegarfbergetin kiviportaat
14. Haikkoon kartano (kylpylähotelli ravintoloinen), <https://www.haikko.fi/>
15. Albert Edelfeltin Ateljee ja Villa Albert, Edelfeltinpolku 3, 06400 Porvoo (reitien varrella paljon taiteilijan ikuistamia maisemia). <https://www.albertedelfeltinateljee.fi/>

16. Koddervikin lintutorni, <https://www.porvoo.fi/luontokohteet#lintutornit> , Koddervikin ulkokuntoilupaiikka, <https://www.porvoo.fi/ulkoliikunta#muut-ulkokuntoilupaiikat>

Historiallisten näköalapaikkojen kunnostus

Ympäristöministeriö myönsi kaupunkisuunnittelulle ja kuntatekniikalle Kansallisen kaupunkipuiston kunnostus ja kehittämisavustusta 82 900 € hankkeeseen: 'Porvoon rantareitin historiallisten näköalapaikkojen kunnostus'. Hankkeen taustana on se, että vanhat näköalapaikat ovat heikosti tunnettuja ja niille johtavat polut ja portaat huonossa kunnossa. Maastopyöräily ja –juoksu on kuluttanut kohteissa maastoa ja paikoin herkkää kasvillisuutta. Hankkeen tavoitteena oli tuoda tietoon näköalapaikat ja niiden luonnon erityisarvot sekä kulttuuriperintö. Kulttuuriperinnön säilyttämisen kannalta tavoitteena oli kunnostaa vanhat käytävät. Luonnon monimuotoisuuden kannalta tavoite oli vähentää kulutusta herkissä ympäristöissä ohjaamalla kulkua poluille. Kustannusarvio hankkeelle oli 145 000 €.

Vuoden alussa tehtiin Viranomaisyhteistyötä, hankittiin toimenpide- ja työluvat ja laadittiin ilmoitukset. Kunnostustyötä tekemään rekrytoitiin maaliskuussa 'KKP-rempparyhmä'. Sen johtoon valittiin kokenut tuttu työnjohtaja 6 kuukaudeksi sekä 6 riuskaa miestä raskasta rakentamista tekemään 4-5 kuukauden ajaksi. Huhti-toukokuussa laadittiin yleispiirteiset suunnitelmat, joiden toteutustavoista sovittiin maastokatselmuksissa. Työ oli tarkasti valvonnassa. Sadat asukkaat ja vierailijat seurasivat ja kommentoivat työtä lähes päivittäin. Ammatin puolesta valvontaan osallistui Porvoon museon arkeologi sekä kaupungilta ympäristönsuojelun tarkastaja, viheralueiden hoidon vastaava puutarhuri, metsätalousinsinööri ja kaupunkisuunnittelun maisema-arkkitehti. Mediatiedotteita laadittiin työn etenemisen mukaan.

Kuvat: 'KKP-rempparyhmä' Lennätinvuorella ja lehtikuvassa. Näsin mäelle nouseva puistokäytävä on vuosisatoja vanha reitti vanhalta sillalta Näsin kartanolle.

**"Tästä voi kyllä mennä!" -
Lennätinvuorelle
nousevaa porraskulkua
kunnostetaan
ohikulkijoiden hypellessä
vierestä**

Lennätinvuorella käy sekä paikallisia että Haikon kartanon asiakkaita. Pian näköalapaikalle pääsee nousemaan kunnan portaita. OUTI PAAPPANEN

5 Virkistysalueiden rakentaminen ja kunnostus

Puistojen rakentaminen

Länsirannan keskeisten puistojen kehittäminen on edennyt toteutusvaiheeseen. Kehitys alkoi, kun maaperää ja perustamisolosuhteita tutkittiin tarkemmin syksyllä 2019. Maata on stabiloitu vuosina 2020 ja 2021 ja stabilointi jatkuu eteläosassa. Keskeiselle Länsirannalle ollaan parhaillaan rakentamassa kahta uutta merkittävää puistoa ja rantaraitin keskeisintä osaa. Taidetehtaan rannassa ja Aleksinpuistossa valaistuksen suunnittelu, osa rahoituksesta ja toteutus olivat osa LUCIA-hanketta. Hanketta veti Posinta. Hankkeen ansiosta saatiin puistoihin keskeiseksi teemaksi valaistus; 'älyvalaistu' 400 metriä pitkä Lucia reitti. Ympäristöministeriön tuella voitiin rakentaa rantareittiä, rantamuuria ja puistoa.

Aleksinpuisto

Aleksinpuisto sijaitsee kevyenliikenteen sillan ja Aleksanterinkadun sillan välissä. Sen rakentaminen on tehty pääosin tänä vuonna, mutta viimeistely ja väylän pinnoitus jatkuvat ensi vuonna. Aleksinpuistoon on rakennettu rantamuuria, venepaikkoja, kaksi kivettyä ravintolaympäristöä, shakkiuukio, 600 m² puuterassi virkistysranta kalusteineen, kivettyjä alueita, istutuksia ja taidetta. Valaistukseen liittyvänä erikoisuutena ovat 15 selkänojallista led-valaistuksella varustettua istuinpenkkiä, 5 samanlaista penkkiä ilman valaistusta, 5 pyöreää penkkiä led-valaistuksella. LUCIA kevytväylällä on Euroopan ensimmäiset näkövammaisten äänimajakat, pollarivalaisimia sekä 18 kpl älyvalaistusta, joissa 4kpl Gobo-projektoreita. Ne ovat heijastavia kävelijöiden ja pyöräilijöiden kaistoja.

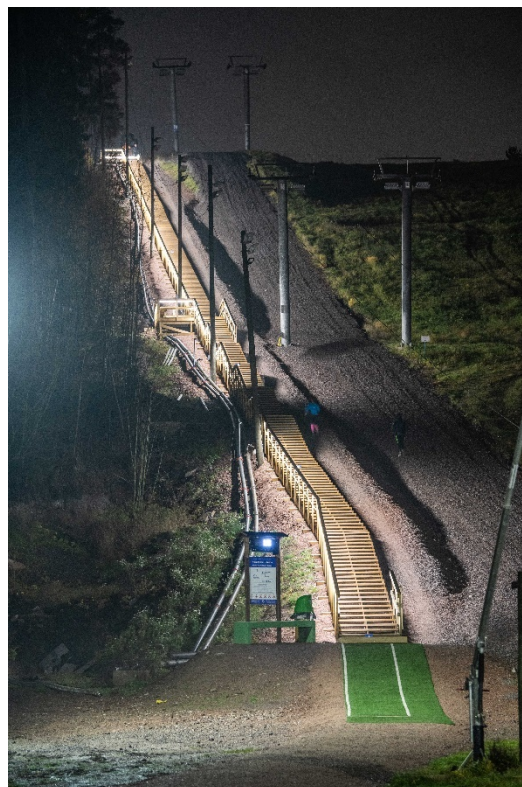
Taidetehtaan ranta

Taidetehtaan rantapuisto sijoittuu Aleksanterinkadun eteläpuolelle. Sieltä on kuluvana vuonna poistettu pilaantuneet maat, ruopattu rantaa ja stabiloitu käytävän alue. Rantaan on rakennettu uudet laiturit, luiskat kiviheitokkeesta sekä kaksi levähdyspaikkaa ja taidetta. Taidetehtaan Rantapuistoon asennettiin valaisinpylväisiin kaksi kaiutinta. Niistä soitetaan ääniteos, kun asennukset valmistuvat ensi vuonna. Tämä liittyy uuteen ajatukseen kaupungista taiteen äänimaisemana. Se on osa edistynyttä valaisintekniikkaan, jota LUCIA-hanke toi mukanaan.

Uuden vierassataman suunnittelu oli osa Postintran vetämää EU-rahoitteista 30Miles-projektia. Vierassataman yleissuunnitelma valmistui keväällä 2017 ja alueen asemakaava hyväksyttiin elokuussa 2018. Vierassataman toteutuksesta ja sen hoidon järjestämisestä on käyty neuvotteluja, mutta päätöksiä ja sopimuksia ei ole vielä tehty.

Liikuntapalvelut kehittävät Kokkoniemeä

Valaistut kuntoportaat Kokkoniemeen ovat valmistuneet. Myös rinneyrittäjä on ollut aktiivinen ja rakentanut rinnealueelle kiipeilypuiston ja kehittänyt alamäkipyöräilyn ja lasketteluolosuhteita on edelleen. Kokkoniemeen on rakenteilla ensilumenlatu, joka parantaa alueen hiihtolosuhteita merkittävästi. Kokkonniemen liikuntakeskuksen kehityssuunnitelma on käynnistynyt ja siitä osaa koskee myös kaupunkipuiston aluetta.

Viheralueiden kunnossapito

Viheralueiden kunnossapidossa vuosi 2021 on ollut hyvin poikkeuksellinen. Ympäristöministeriön tukirahoitus oli merkittävä ja sen avulla voitiin kunnostaa vanhojen puistojen näköalapaikkoja rantareitin varrella. Kohteet ovat suosittuja, vaikka ne sijaitsevat keskustan ja asutuksen sivussa. Suuri osa muistakin suosituista virkistysalueista sijaitsee rannikon selänteiden metsissä. Ne eivät ole viheralueiden rakentamisen eikä rahoituksen piirissä. Kunnossapitoon tulee jatkuvasti lisää pinta-alaa ja viheralueiden käyttäjämäärät kasvavat huomattavasti, mutta ylläpidon ja korjaamisen määrärahat ovat laskeneet. Tämä on jo muodostunut ongelmaksi suosituimmilla alueilla. Vaarana on, että arvokkaat alueet kuluvat ja roskaantuvat ja niiden arvo laskee.

Länsirannan luonnonmukaiset tulvaniityt tasaantuvat

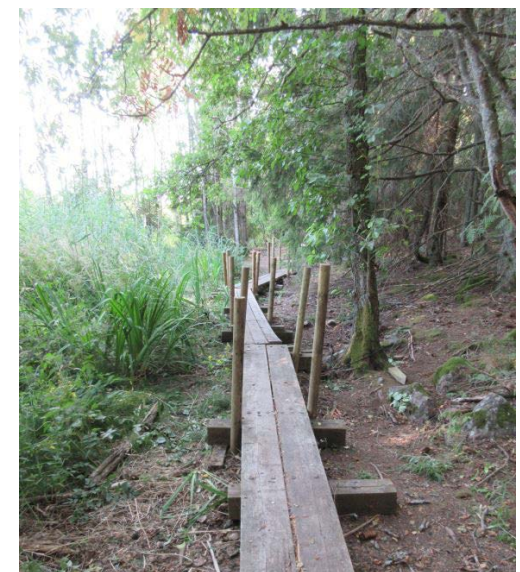
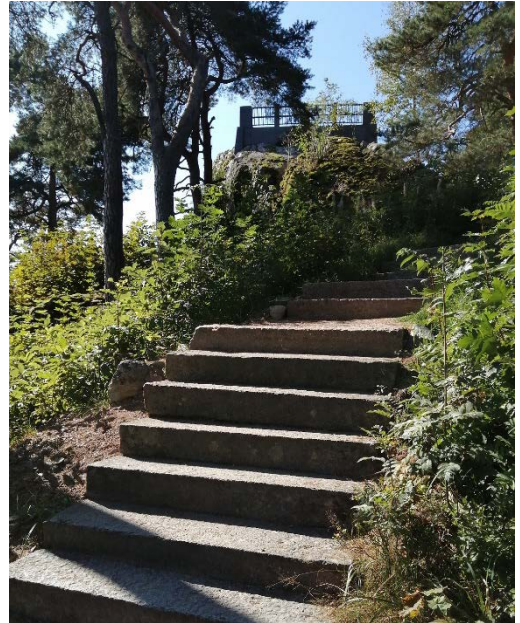
Porvoon laivaväylä ruoppattiin vuonna 2018 ja ruoppausmassoilla tasoitettiin Länsirannan luonnonmukaista puistoaluetta. Maamassat kuivuvat ja painuvat muutaman vuoden kuluessa. Osa ruoppausmassoista oli hyvin happamia, joten alueelle on luontaisesti levinnyt pääosin rantakosteikoissa menestyvää kasvillisuutta. Tarkoituksena on perustaa rantavyöhykkeeseen tulvaniittyjä ja -metsiköitä luonnonmukaisin keinoin, kun maan pinta on riittävästi kuivunut.

Linnamäellä, Maarissa ja Pikkulinnamäellä sekä Ruskiksen niityllä maisemanhoitoa

Kaupunki vastaa Linnamäkien muinaismaiseman hoidosta yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Vanhoista mäntymetsistä ja kuivista vallihautoista raivattiin pois nopeasti kasvavaa pihlajavesakkoa. Isolinnamäen valliketojen harvinaistuvan kasvillisuutta on koitettu palauttaa eroosiokohdille. Maarin niityllä laiduntaneet hevoset hoitivat maisemaa kuten edellisinäkin kesinä. Ruskiksen ja Sikosaaren laitumilla oli laiduntamassa Ylämaan karjaa. Tänä kesänä kunnostettiin Ruskiksen ja Sikosaaren pitkospuita, joita pitkin rantaniityille pääsee kävelemään.

Kokonniemen kuusikossa hyönteistuoja ja hoitoa

Kokonniemen kuusikoiden kunto heikkenee. Vaaralliseksi käyneitä puita, puuryhmiä ja metsiköitä on poistettu eri puolilla Kokon selänteen kuusikoita alkutalvella 2021.

Kuivan kesän vuoksi on Porvoossa esiintynyt tavallista enemmän kaarnakuoriaisia, jotka tekevät tuhoja vanhoissa kuusikoissa. Kokon kansanpuistosta poistettiin noin seitsemäsosa lähes 80-vuotiaasta tiheästä kuusikosta, jossa oli tuhoja. Tilalle istutettiin heti mäntyjä ja metsälehmäksiä. Ne olivat alkuperäisen vanhan puuston pääpuulajit ennen kuin alue kuusettui. Kokon urheiluhallien reunametsässä puut kärsivät sekä kuivuudesta, että savimaan alavalla osalla ajoittaisesta tulvasta. Niillä näkyy nyt merkkejä etenevästä kaarnakuoriastuhosta. Uuden metsänreunan istuttamisen ja huonokuntoisen puuston hoidon suunnittelu käynnistyy syksyllä 2021.

Biodiversiteetin hoitoa

Kaupunki ylläpitää laitumia Ruskiksella ja Sikosaaressa, jotta rantaruovikon monimuotoiselle biodiversiteetille on elinedellytykset. Harjusaarilta poistettiin kurtulehtiruusua, joka valtaa harvinaisen ketolajiston elintilaa. Gammelbackan metsästä poistettiin viitapihlaja-angervoja, jotka valtaavat alaa entisessä kartanopuistossa. Metsän reunan rakennettiin hevosille laidunaitauksia, jotta lajistoltaan rikkaita ketoja saadaan säilymään. Näiden kunnostus- ja hoitotöiden rahoitus saatiin suureksi osaksi Kunta-Helmi –eritysavustuksesta. Se kuuluu ympäristöministeriön rahoittamaan Helmi-elinympäristöohjelmaan, joka tukee luonnon monimuotoisuutta säilyttävää luonnonhoitotyötä kunnissa. Helmi-hankkeissa kunnostetaan uhanalaisia elinympäristöjä kuten jalopuumetsiä, soita, niittyjä ja lintuvesiä.

6 Osallistaminen ja vuosipäivät

Porvoon kansallinen kaupunkipuisto perustettiin 18.5.2010. Sen syntymäpäivää on juhlittu vuosittain yleensä toukokuun kolmantena lauantaina yhteistyössä Porvoon museon, alueen suurimpien maanomistajien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Vuosipäivän ohjelma on tarkoitettu kaikille kuntalaisille ja matkailijoille.

Koronan vuoksi oli vuosipäivänä 2021 vain omatoimista ohjelmaa, retkeilyä rantareitin varrella. Vuosipäiväksi julkaistiin näköalapaikkojen kunnostusta koskevat videot. Näsinmäen kunnostus ja videot saivat hyvin näkyvyyttä paikallisessa mediassa ja sää suori lähiretkelijöitä.

7 Viestintä

Tiedotteet ja uutiset

Kansalliseen kaupunkipuistoon ja alueen kehittämiseen liittyviä tiedotteita laativat kaupungin toimialojen asiantuntijat. Kaupungin julkaisemat tiedotteet lähetetään suomen- ja ruotsinkielisille paikallisille tiedotusvälineille, kaupungin luottamushenkilöille, ylimmälle virkamiesjohdolle sekä toimialajohtajille ja -päälliköille. Jakelua laajennetaan ja kohdennetaan tiedotteen aiheen ja tarpeen mukaan. Kaupungin tiedotteet ovat saaneet hyvin näkyvyyttä tiedotusvälineissä.

Tiedotteet julkaistaan uutisina kaupungin verkkosivuilla www.porvoo.fi/uutiset, jonne ne myös arkistoituvat. Tiedotteet voidaan lisäksi nostaa uutissyötteenä palvelualueiden nettisivuille. Tiedotteet nousevat myös kaupungin henkilöstön Intran etusivulle.

Vuonna 2021 seurattiin tiedotteissa näköalapaikkojen kunnostusta. Mediainnostui asiasta ja laati myös omia juttuja, herätti ja keräsi keskustelua kohteista. Linnamäen kunnostus kiinnosti jopa kansallista mediaa ja sai näkyvyyttä myös Yle.fi -verkkosivuilla (21.8.2021).

Videotallenteet löytyvät Porvoon kaupungin verkkosivuilta <https://www.porvoo.fi/porvoon-kansallisen-kaupunkipuiston-hoito-ja-kaytto-suunnitelma>

Näköalapaikoista julkaistut tiedotteet

- Kokkonniemen kansanpuiston restaurointi on alkamassa (3.2.201)
- Näsinmäen kävelyreittien kunnostustyöt valmistumassa (18.5.2021)
- Kunnostustyöt jatkuvat Kokkonniemen kansanpuistossa (10.6.)
- Kunnostustyöt alkaneet Lennätinvuorella (19.7.2021)
- Kunnostustyöt alkaneet Linnamäellä – kulkua etelärinteellä ohjataan kyltein ja aidoin (3.8.2021)

Facebook ja Instagram

Kansalliseen kaupunkipuistoon liittyvistä ajankohtaisista aiheista julkaistaan päivityksiä kaupungin Facebook-tilillä. Päivityksiä tehdään erityisesti asukaskyselyistä ja tapahtumista. Lisäksi kerrotaan

muista kuntalaisia ja matkailijoita kiinnostavista aiheista. Kaupunkipuiston kohteet näkyvät myös Instagram-tilillä <https://www.instagram.com/visitporvoo/>

Kansallisen kaupunkipuiston verkkosivut

Porvoon kansallisen kaupunkipuiston sivuston sisältöjä ovat muun muassa alueen merkittävien kohteiden esittelyt, alueen valmiit reitit, raportit ja luontoselvitykset sekä kulttuurihistorialliset tarinat alueen paikoista ja siellä asuneista ihmisistä. Sivuston sisältöä päivitetään säännöllisesti. Kuntalaisten ja matkailijoiden lisäksi kokonaisuutta voi hyödyntää muun muassa kulttuuriympäristökasvatuksen opetusmateriaalina kouluissa. Sivuston osoite on: www.porvoo.fi/kansallinenkaupunkipuisto ja ruotsiksi www.borga.fi/nationalstadsparken.

8 Matkailu ja markkinointi

Vuoden aikana on kansallisen kaupunkipuiston sisältöjä jaettu Porvoon sosiaalisen median kanavissa. Reitit ovat käytettävissä digitaalisessa muodossa Citynomadi-sovelluksessa: <https://www.porvoo.fi/reitit-porvoon-kansallisessa-kaupunkipuistossa>.

Posintran kanssa yhteistyötä matkailun ja markkinoinnin edistämiseksi

Vuoden 2021 kestävässä Edutech-tuotteista elinvoimaa matkailuun -hankkeessa on pilotoitu koulutusmatkailun (EDU) ja teknisten vierailujen (TECH) tuotteistamisen osalta myös virtuaalisuutta. Hankkeessa pyritään pilotoimaan, millaisella teknisellä ratkaisulla ja millaisin sisällöin voitaisiin asiantuntijavieraille tarjota ja tuottaa fyysistä asiantuntijavierailua ainakin temaattisesti vastaava virtuaalinen kokemus. Marraskuussa 2021 hanke on vielä kesken myös tältä osin.

Porvoon kansallinen kaupunkipuisto - the Porvoo National Urban Park - on Edutech-hankkeessa nivottu osaksi Porvoon kaupunkikehittämiseen liittyvää asiantuntijatuote-sisältöä. Kun kansainväliselle asiantuntijavieraille kerrotaan, millaista on tehdä lähes 700-vuotiaan Porvoon kaupungin kehittämistyötä, on kansallista kaupunkipuistoa lähes mahdotonta ohittaa, koska se vaikuttaa niin monin ulottuvuuksin myös kaupungin kehittämistyöhön, siihen vaikuttaviin arvoihin ja asenteisiin, teknisiin reunaehtoihin ja toisaalta myös mahdollisuuksiin. Tästä johtuen muun muassa Edutech-hankkeessa tuotetuissa kaupunkikehittäjien videohaastatteluissa viitataan useassa kohtaa kansalliseen kaupunkipuistoon puhuttaessa esimerkiksi Porvoon kaupungissa tehtävästä kestävästä kehittämisestä, ilmastotyöstä, kaupunkisuunnittelusta tai ylipäätään kaupungin tavoitteesta kasvaa.

Toisena näkökulmana kansallisen kaupunkipuiston tuomiselle osaksi Edutech-hankkeen asiantuntijatuotteiden sisältöä on se, että itse käsitettä "National Urban Park" tunnetaan vielä varsin vähän. Se kertoo vahvasti kaupunkien sitoutumisesta ympäristö- ja luonto- sekä kulttuuriarvoihin. Sitä tuodaan esille osana Porvoon kaupungin ainutlaatuisuutta ja myös strategista tavoitetta olla ilmastotyön edelläkävijä.

Konkreettisia asioita, joita KKP:n osalta on Edutech-hankkeessa tehty

- Porvoon kaupungin kaavottaja, maisema-arkkitehti Anne Rihtniemi-Rauhin videohaastattelu (vielä piilotettu statuksella Youtubessa)
- KKP:n tietyiltä alueilta on otettu 360 kuvaa sekä videota, jotka tulevat osaksi Edutehcissa tuotettavaa virtuaalista kierrosta
- KKP:n esite käännettiin englanniksi ja viedään myös osaksi virtuaalista alustaa

- KKP:n karttakuvia sekä vanhoja museaalisia kuvia KKP:n alueesta viedään osaksi virtuaalista kokemusta
- Jo tehtyjä videoita ja muuta sisältöä viedään osaksi virtuaalista kokemusta.

National Urban Park area

[The National Urban Park in Porvoo was established in 2010 and it extends approximately 10 km south from Old Porvoo, via the river estuary to the archipelago, as well as 8 km east.](#) >

The anniversary is celebrated in May

Guided tours and other interesting events are organized in the park on this day. Every year is a new theme. Welcome! >

How's it feel?

Check out a documentary film about the nature conservation of the National Urban Park in Porvoo created by Petteri Saario. >

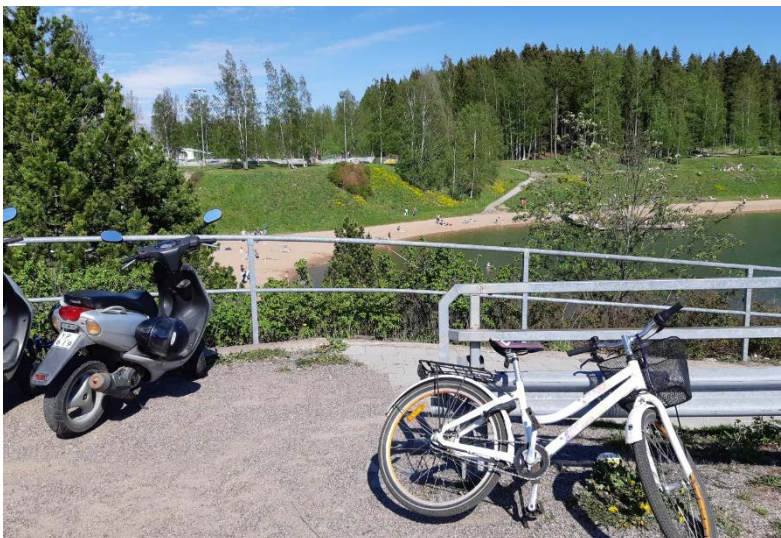
9 Tulevaa kehittämistä ja toimintaa

Asemakaavoitusta valmistellaan Kokon liikuntakeskukselle ja Suistohallin ympäristöön. Keskeisten alueiden osayleiskaavatyö saattaa tuoda uusia ideoita lähivuosien aikana KKP-alueen kehittämiseksi ja siihen liittyvien yhteyksien parantamiseksi.

Liikuntapaikkojen suunnittelussa on ajankohtainen Kokon liikuntakeskus. Reittien suunnittelussa tulee seuraavaksi maastoratsastuksen reitin suunnittelu.

Viheralueiden rakentamisessa pääpaino on edelleen Länsirannalla. Aleksinpuisto valmistuu ja sinne rakennetaan kaksi palvelurakennusta. Vierassataman alueella päästää ehkä jatkamaan pohjan vahvistusta. Vierassataman palvelurakennuksen toteutuksesta käydään neuvotteluja. Puukortteli toteutuessa on sen ympäristöäkin rakennettava. Jossain vaiheessa kunnostetaan vanhan Konniementietä kevyen liikenteen käyttöön.

Kunnossapidossa saadaan käyttöön Helmi-hankkeeseen liittyen laidunalueita Linnamäelle ja Bäckaksen torpan lähelle.

Tiedotus ja markkinointi keskittyy liikuntaohjelman markkinointiin ja tekemään reittejä tunnetuksi. Porvoo on mukana pyöräilymatkailun kehittämishankkeessa: South Coast Bike Tracking. Sitä tehdään työ- ja elinkeinoministeriön tuella.

10 Yhteistyö muiden kansallisten kaupunkipuistojen kanssa

Suomessa on kymmenen kansallista kaupunkipuistoa: Porvoon lisäksi Forssa, Hanko, Heinola, Hämeenlinna, Kotka, Kokkola, Kuopio, Pori ja Turku. Savonlinna liittyy joukkoon pian. Kaupungit ovat perustaneet verkoston, jonka tarkoituksena on yhdessä edistää alueiden arvojen säilymistä ja hyödyntämistä.

Verkosto sai valmiiksi yhteisten verkkosivut www.kansallisetkaupunkipuistot.fi. Ne ovat kolmella kielellä, suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Vuoden 2021 aikana Retkipaikka.fi -verkkosivusto on julkaissut kaikista kansallisista kaupunkipuistoista retkiaiheisia artikkeleita. Lastenkulttuurin videosarja on tekeillä. Siinä alueita ja niiden arvoja esitellään hausalla ja innostavalla tavalla ala-as-teikäisille.

Porvoo on edelleen aktiivinen kaupunkipuistojen verkoston Visit Finland (<https://www.visitfinland.com/mystay/product/porvoo-national-urban-park/47830/>) ja Trip Advisor -yhteistyössä. Esi-merkiksi kansallisessa kaupunkipuistossa järjestettävät tapahtumat voi merkata Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tapahtumaksi, vaikka ne eivät ajoittuisikaan syyskuun toiseen viikonloppuun. Tapahtumat siirtyvät tuolloin automaattisesti kansainväliselle karttapohjaiselle sivustolle www.europeanheritagedays.com.

